

SKATTEMINISTERIET

J.nr. 2009-318-0102
Dato: 18. februar 2009

Til

Folketinget - Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 179 af 20. januar 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Christensen (V).

(Alm. del).

Kristian Jensen

/Thomas Larsen

Spørgsmål:

Vil ministeren oplyse, hvor meget danske låntagere kunne have sparet i 4. kvartal 2008, såfremt den pengepolitiske rente havde været den samme i Danmark som i eurozonen og markedsrenterne i Danmark havde været på niveau med økonomisk sammenlignelige euro-lande?

Svar:

Spørgsmålet opfattes således, at såfremt Danmark var med i eurofællesskabet, vil den danske pengepolitiske rente (som består af diskontoen, foliorenten og udlånsrenten) automatisk være ens med eurozonens.

Der er imidlertid mange andre faktorer end den pengepolitiske rente, som er bestemmende for markedsrenten. De nationale konjunkturer, udbud og efterspørgsel efter obligationer mv. har ligeledes betydning for renteniveauet. Dette fremgår ved, at den lange rente varierer blandt landene i eurozonen. I oktober 2008 var den lange rente eksempelvis på 4,8 pct. i Italien mens den tyske rente var på 3,9 pct.

Det antages at der med de danske låntagere er tale om de danske husholdninger. Besvarelsen tager derfor udgangspunkt i denne sektor.

Den danske gæld er sammensat af flere forskellige låntyper. Renten varierer generelt i forhold til låntypen, og der er eksempelvis stor variation i renten på et 30 årigt obligationslån og et 1-årigt flekslån. Det er dermed ikke muligt at foretage et nøjagtigt skøn over eventuelle besparelser, da det kræver komplet viden om gældssammensætningen både i Danmark og sammenligningslandet, for at kunne udregne en nøjagtig vægtet markedsrente (gældssammensætningen kan variere betydeligt landene imellem). Det er derfor nødvendigt at udvælge en af markedsrenterne, og der er i denne besvarelse valgt en 10-årig statsobligation (stående lån).

Tabel 1. Den lange rente på en 10 årig statsobligation for 4. kvartal 2008 (gens. månedsbasis) for Danmark og Tyskland

	DK (okt.)	TY (okt.)	DK (nov.)	TY (nov.)	DK (dec.)	TY (dec.)	DK gns.	TY gns.	Vægtet dif- ference 3. kvartal
Renteniveau (i pct.)	4,39	3,90	4,06	3,57	3,50	3,07	3,98	3,51	0,47

Kilde: Data fra Danmarks National Bank.

Den danske rente er gennem tiderne oftest blevet sammenlignet med den tyske rente. Det er derfor et naturligt valg, at sammenligne det danske renteniveau med det tyske. Som det

fremgår af tabel 1, ligger den lange tyske rente for alle tre måneder i 4. kvartal i 2008 på et noget lavere niveau end den danske rente. Ved at vægte månedsrenterne til en gennemsnitlig rente for 4. kvartal bliver den danske rente på 3,98 pct. og den tyske på 3,51 pct. Samlet set er den danske rente for 4. kvartal 0,47 pct. point højere end den tyske.

Tabel 2 viser forskellen på renteniveauet mellem Danmark og Euroområdet for alle tre måneder i 4. kvartal 2008 for den korte 3-måneders pengemarkedsrente, hvilken er den rente, som pengeinstitutterne anvender indbyrdes. Her er den vægtede difference mellem den danske korte rente og euroområdets korte rente på knap 0,9 pct. point. Det fremgår tydeligt ud fra tabel 1 og 2, at det har stor betydning hvilken rente, som anvendes til sammenligning. Den lange 10-årige statsobligationsrente er dog den mest korrekte at anvende, når man skal betragte husholdningernes samlede renteforpligtigelser.

Tabel 2. Den 3- mdr. pengemarkedsrente for Danmark og Euroområdet

	DK (okt.)	Euro (okt.)	DK (nov.)	Euro (nov.)	DK (dec.)	Euro (dec.)	DK gns.	Euro gns.	Vægtet difference 3. kvartal
Renteniveau (i pct.)	5,26	5,03	5,10	4,16	4,79	3,27	5,05	4,15	0,89

Kilde: Data fra Danmarks National Bank.

Beholdningen af den samlede gæld for de danske husholdninger var på 2.272 mia. kr. i 2. kvartal 2008.¹ Som det fremgår af tabel 3, ville renteudgifterne af gælden have været på 22,6 mia. kr. ved renten på den vægtede 10-årige statsobligation for Danmark i 4. kvartal 2008. Hvis den tilsvarende rente for Tyskland anvendes i samme periode, ville renteudgifterne i stedet have været på 19,9 mia. kr. Det ville isoleret set have betydet, at de danske husholdninger kunne have sparet knap 2,7 mia. kr. i 4. kvartal i 2008, såfremt den danske lange rente havde ligget på niveau med den tyske.

Tabel 3. De danske husholdningers gæld med renteniveau for den 10-årige obligationsrente for Danmark og Tyskland for 4. kvartal 2008.

	DK rente	TY rente	Forskel i renteudgifter
	i mia. kr.		
Renteudgifter ved husholdningernes gæld på 2.272 mia. kr.	22,6	19,9	2,7

Anm: Gælden for de danske husholdninger er beholdningen for 2. kvartal 2008.

Kilde: Danmarks Nationalbank: Kvartalsoversigt 4. kvartal 2008.

¹ Seneste opgørelse fra Den Danske Nationalbanks kvartalsoversigt 4. kvartal 2008.

Der er dog tale om en partiel analyse, hvor der ikke er taget højde for andre faktorer, som er nævnt tidligere. Tyskland og Danmarks konjunktursituation har eksempelvis været relativt forskellige i de sidste mange år, hvilket blandt andet spiller ind på rentedannelsen.